

AVUI JUGUEM A ENDEVINAR...

per Xavier Güell

En aquesta ocasió volem fer una juguesca, sabent que a molts els provocarà hilaritat, o en els millors dels casos incredulitat. Abans però, cal fer un discurs preparatori.

Com molt bé ha apuntat Pere Ferrando, avui sabem que un període d'auge de la història castellera del segle passat va succeir entre els anys 1876 i 1889, ja que així es corrobora amb la coneixença de diverses notícies escrites i orals. Amb tot, ell mateix va assenyalar que també es va produir un període equiparable al del interval 1876-1889 a partir de la Mercè de 1851 -la data del primer castell de nou documentat-, que per la llunyania del temps semblava que hagués quedat oblidat. Això darrer ho afirma mitjançant la coneixença d'algunes fonts escrites que han arribat de llavors o perquè cròniques dels grans castells de la segona punta esplendorosa -recordeu que abraça els anys entre 1876-1889- fan referència que construccions de gamma extra ja havien estat fetes o intentades vint o trenta anys abans.

1

Així doncs, Pere Ferrando també ha plantejat que el primer període -el que va començar el 1851- potser va ser superior en nivell al segon, atès que, malgrat la poca informació de què disposem del primer, es dona el cas que no tenim constància que s'hagués realitzat o intentat algun gran castell de la primera època d'or durant la segona.

Arribat a aquest punt volem interrogar-nos que és el que la “mejor colla de Xiquets de Valls”² va a fer a Vilanova per les Neus de 1860? En relació a això, sabem que el *Diario de Villanueva* va avisar que els castellers “se propon(ía)n hacer cosas pocas veces vistas en sus atrevidos ejercicios”³. I a l'hora de la veritat alguna gesta extraordinària deuríem fer, atès que al cronista li va cridar “la atencion por su novedad un castillo compuesto de veinte y nueve hombres sin contar con los que formaban la base.”⁴ De quina construcció es tractava? En realitat la gasetilla només va especificar que sense comptar els de la pinya -els entenem en la descripció “los que formaban la base”- hi van pujar aleshores vint-i-nou homes, és a dir, que el cronista va sumar vint-i-nou homes de segons cap amunt -suposem-.

En definitiva, fent números, hem trobat que la xifra de vint-i-nou homes coincideix amb la plantilla actual d'un quatre i un pilar. És a dir, l'afirmació -hem d'admetre, improbable- que la solució resulta ser un **quatre de nou net amb un pilar de set net al mig!!!** En aquest sentit, per una banda sumariem vint-i-quatre castellers en l'estructura del quatre -quatre segons, quatre terços, quatre quarts, quatre quintes, quatre sisens, dos dosos, un aixecador i un anxaneta-, mentre que cinc castellers en el pilar -un segon, un terç, un quart, un quint i un sisè, no comptem l'anxaneta ja que seria l'aixecador o l'anxaneta del quatre-. Tota una construcció quimèrica!!! Fou en realitat així?

...ELS VERDS PIONERS DEL QUATRE DE NOU AMB L'AGULLA?

¹Pere Ferrando, 'El tres de nou sense folre del segle passat, mite o realitat?', *L'Hora del Garraf*, Vilanova i la Geltrú, 24 de gener de 1997, Bloc III.

²*Diario de Villanueva*, Vilanova i la Geltrú, 22 de juliol de 1860, pàg. 1.

³*Diario de Villanueva*, Vilanova i la Geltrú, 29 de juliol de 1860, pàg. 1.

⁴*Diario de Villanueva*, Vilanova i la Geltrú, 7 d'agost de 1860, pàg. 1.